

Confidencial

Xavier Vinader

La 'spice giri' de Bush

És sabut que George W. Bush ha estat un addicte de l'ampolla de whisky. I que, en el seu moment, va vèncer aquesta addicció substituint-la per la praxis de la fe religiosa. El que no s'ha dit tant és que al primer mandatari nord-americà també li agraden molt les dones. Especialment les altes i fortes. Per això s'envolta d'un equip d'amazones encapçalat per Condoleezza Rice. Un equip de dones de plena confiança que li solucionen la majoria de problemes de la gestió governamental diària i entre les quals destaca Karen Hughes, més coneguda en l'argot intern de la Casa Blanca com la *spice girl* del president.

Karen Hugues és una texana ben plantada –fa més d'1,80 metres i calça el 41– amb una capacitat de comandament que aterroritza tothom al seu voltant. Ho va demostrar clarament tant en la primera campanya presidencial de Bush com en el llarg període que va controlar ferotgement tot l'esquema de comunicació social de la Casa Blanca. Però l'any 2002, de cop, ho va engegar tot a dida per tornar al seu Texas natal. La raó era que ni el seu fill adolescent ni el seu marit s'acostumaven a la frenètica vida de Washington. Després va escriure un llibre, va fer classes i es dedicà a cuinar per a la família..., fins a l'any passat, quan va ser convocada de nou pel seu cap i amic. I ves per on, va tornar a la palestra política com subsecretària d'Estat per a la Diplomàcia Pública, amb la missió –impossible, diuen molts– de millorar la imatge dels Estats Units en el món. Una tasca que li ha comportat, fins i tot entre el públic menys hostil, rialles iròniques i rèpliques inflamades. Unes situacions que Karen, impassible, sol afrontar obrint molt els ulls blaus i fent cara de convenciment total en el seu mètode de llançar contínuament misatges positius.

Karen Hughes, la cara amable de l'administració Bush.

Per a Karen la imatge negativa que té Bush en el món és conseqüència de la crítica dels mitjans de comunicació. "A la notícia d'un bombardeig –acostuma a dir– sempre se li dona més espai que a l'obertura d'una escola. I a la llarga, l'obertura d'una escola per nenes a l'Afganistan, per exemple, pot ser més important per a la societat. Les notícies, bàsicament, són enfrontaments i controvèrsies." L'obsessió l'activitat d'Al-Qaida, que, segons ella, si no s'hagués produït la invasió de l'Iraq estaria actuant en una altra part del món. Diu que un Iran dotat amb armes nuclears seria un factor desestabilitzador per a la regió i una amenaça per a la resta del món. I encara que és conscient que als Estats Units li manquen amics en el món musulmà, argumenta que són els riscos d'enfrontar el terrorisme i difondre la democràcia. Una cantarella que repeteix una vegada darrere l'altra de manera matxucadora. Com una *spice giri* ben entrenada. Molta aparença i poc contingut. El problema és que els seus "espectacles" –no para de voltar pel món– ja no són multitudinaris. I que el públic que hi acudeix, sovint, badalla d'avoriment.

Torreblanca viu la Passió

Aquest 13 d'abril, com cada Dijous Sant, es representarà pels carrers de Torreblanca la Passió de Jesucrist, una tradició que es repeteix des del 1979. Representada íntegrament en valencià, en aquesta passió participen més de cent actors i s'ha convertit en poc més de 25 anys en un referent d'aquest tipus de teatre popular religiós al País Valencià.

Des que l'any 1977 el grup de teatre Torreblanquins, de Torreblanca, es va decidir a fer realitat el somni de tenir una passió, com tants altres pobles mediterranis, la representació de la Passió de Torreblanca ha canviat molt, però continua responent als objectius dels qui la van posar en marxa, una colla de joves amb inquietuds culturals que volien engegar un projecte amb voluntat de futur.

I ha donat resultat. Després de 27 anys de representacions (l'estrena oficial va ser el 12 d'abril del 1979), la Passió de Torreblanca és ja un referent

al País Valencià. Hi participen més de cent actors i compta amb la col·laboració de tot un poble abocat a aquesta tradició relativament jove però que s'ha donat a conèixer arreu de la geografia valenciana.

Un dels trets que defineixen aquesta passió és que es representa en valencià, un fet únic a les comarques de Castelló i que Torreblanca comparteix amb pobles com Ondara, el qual, una mica més tard, l'any 1998, també va incorporar el valencià a la seua representació de la passió. Per a Abel Segura, president del Patronat de la Passió, és tot un mèrit. "Fa trenta anys era molt arriscat plantejar-se l'opció del valencià, però n'estem molt orgullosos". "I a pesar que ens han demanat en diverses ocasions de fer-la en castellà, nosaltres ho tenim clar", afegeix. No obstant això, el patronat reparteix des de fa alguns anys el text traduït en altres llengües, com ara castellà, anglès o romanès. "D'aquesta manera nosaltres ho fem en la nostra llengua i la gent de fora ens entén." Del text d'aquesta Passió és autor Francisco José Cortés, capellà de Torreblanca, que es va basar, "gairebé al peu de la lletra", en els passatges que relata el Nou Testament. I de la traducció se'n va fer càrrec Acció Cultural del País Valencià. Com que "en aquella època -recorda Abel Segura-, poca gent sabia escriure correctament en valencià, vam enviar el

text a Acció perquè ens ajudaren a traduir-lo".

A més de l'ajuda de la traducció, el Patronat també va demanar assessorament per a l'escenografia i la música. "Va ser RTVE qui ens va dissenyar els escenaris i qui va compondre la música. Nosaltres vam enviar els plànols dels carrers i ells van fer la resta", recorda Abel Segura. "I per al vestuari -conclou-, només ens va caldre una mica d'imaginació, l'ajuda de molts col·laboradors i, això sí, mirar unes quantes pel·lícules ambientades en l'època."

De tot allò en va sortir un relat de dos hores de durada que es divideix en disset escenes, des del Sant Sopar fins a la Crucifixió i la Resurrecció. I totes transcorren a l'aire lliure, entre els car-

ters del poble i la plaça Major. "Potser -reconeix Abel Segura- és el fet que els actors estiguen a peu de carrer, colze a colze amb els espectadors, el que fa que el públic se senta tan integrat en la representació." Per a Segura, que a més de ser el president del Patronat interpreta el personatge de Jesús de Natzaret, aquesta proximitat amb el públic, que moltes vegades es veu envoltat pels actors enmig de les escenes, afegeix una interactivitat que les representacions de la passió dalt d'un escenari no poden transmetre. "La gent -assegura- s'emociona i fins i tot em toca la roba quan passo pel seu costat en algunes escenes." Abans que tota aquesta càrrega emotiva arribe al públic, però, cal assajar. I els més de cent actors, juntament amb tècnics, encarregats de direcció, figurants -tots amateurs-, fa més de dos mesos que treballen sense parar perquè el proper dia 13 tot estiga a punt.

Més enllà dels aspectes purament religiosos, però, en la Passió de Torreblanca conflueixen aspectes socials, culturals i també econòmics. Per al regidor de Cultura de l'Ajuntament i diputat pel Bloc a la diputació, Josep Maria Panella, "la Passió aconsegueix que tot el poble faça un esforç, tothom (veïns, confraries locals, empreses, comerços i tota mena de voluntaris i col·laboradors) treballa amb un objectiu comú. I això, més enllà de les creences religioses de cadascú, acaba implicant una forta cohesió social." "Tot va començar com una iniciativa popular i així continua -diu Panella-. Però si socialment la Passió ha representat un nexa d'unió per al poble, culturalment -assegura el regidor- és indubtable el valor de fer la representació en valencià, un fet que va

La representació pas a pas

La Passió que es representa a Torreblanca cada Dijous Sant a les 22.00 hores consta de disset escenes que es representen en cinc escenaris diferents. El Sant Sopar, el Mont de les Oliveres, Pilat, Herodes, El penjament de Judes, la Crucifixió o la Resurrecció són alguns dels moments en què es divideix aquesta passió en què participen més de 200 persones, entre actors, tècnics i tota mena de col·laboradors.

Tot comença a la plaça Major, amb l'entrada de Jesús a Jerusalem. Diumenge de Rams, enmig de la cridòria dels deixebles que l'acompanyen i els xiquets que omplen la plaça amb rames d'oliveres i palmes. Després de dirigir-se al poble, que agraeix la seua presència amb crits d'"Hossana, hossana", arriben les escenes de les trobades amb Nicodem i la Verònica. I després, la pri- >>

>> mera reunió del Sanedrí, l'Últim Sopar, el primer procés civil davant de Pilat (amb la corresponent "rentada de mans"), la flagel·lació i la confirmació de la sentència de mort.

Les escenes següents, les més dures, transcorren pels carrers del poble que porten al Calvari, on es viu la pujada de Jesús al Gòlgota amb la creu al coll, la trobada amb sa mare, la Mare de Déu, les diverses caigudes, la trobada amb la Verònica, que li eixuga la cara o l'ajuda del Cirineu. Mentrestant, en un dels arbres que es troben als accessos al Calvari, Judes, el traïdor, es penja. Les escenes finals (la crucifixió, la mort, l'escena plàstica de la Pietat, l'enterrament, el davallament) tenen lloc també al Calvari, on se sol reunir el major nombre d'espectadors. Al final, el silenci rigorós que es viu durant tot el recorregut es trenca, amb la resurrecció, amb un fort i emocionat aplaudiment.

ser únic a tot el país en el moment de la creació d'aquesta passió".

Tot aquest esforç social i cultural que ha aconseguit donar un nom a la Passió de Torreblanca, però, duu implícita un vessant econòmic i turístic que ningú no oblida. El pressupost amb què compta-

rà enguany el Patronat s'aproximarà als 36.000 euros, amb ajudes de l'Ajuntament i de la Diputació de Castelló. I aquesta inversió cal amortitzar-la al màxim. "En la corporació local -reconeix Panella- sabem que la promoció turística que la passió aporta a Torre-

blanca és enorme i intentem que tots els actes de la Setmana Santa vagin lligats a la representació de la Passió." Enguany, per exemple, continuant la iniciativa de l'any passat, Dijous, Divendres i Dissabte Sant hi haurà instal·lat pels carrers del centre antic una mena de mercat romà ambientat en l'època de la passió. Per allà aniran desfilant alguns dels personatges de la passió, i enguany, per primera vegada, s'hi representarà una nova escena la mateixa vesprada de la representació: l'expulsió dels mercaders del temple.

Amb aquest vessant més comercial ("necessari per pal·liar l'esforç econòmic que fem tots", afirma Panella), però sense perdre de vista les connotacions històriques i religioses de la representació de la passió, Torreblanca atrau cada any milers d'espectadors (fins a 10.000) disposats a veure a peu de carrer la Passió. I perquè ningú -ni tan sols l'orator-, pugui aigualir la festa, enguany s'ha previst que, en cas de pluja, la Passió es represente Divendres Sant.

Rosanna Melià

Trossos i mossos

Alfons Llorenç

14 d'abril

Les Rambles tornaren a ser una riera. De tots els carrers sortien gents i grups de persones amb banderes catalanes i senyeres republicanes, i anaven d'ací cap enllà, de dalt a baix, donant visques a la República i a Catalunya. El pas dels penons era saludat amb frenètiques ovacions i vitols entusiastes. Uns i altres, plorant, s'abraçaven. Mai no s'havia vist una gernació tan extraordinària, un entusiasme tan delirant en la multitud. Prengueren els imperials dels tramvies i tremolaven els vells i estimats estendards i cantaven, entonaven arduosament "La Marsellesa" i "Els Segadors". No se sap d'on, però bona cosa d'automòbils i de camions, atapeïts d'ardents joves i vestits amb els colors de la pàtria, sortiren i ocuparen els carrers de l'ardor, contagiant simpatia i animació. Centenars de venedors de llacets tricolors i oriflames cresqueren pel centre i feren un gran negoci.

Francesc Macià, des del balcó de la Generalitat, proclamà la República Catalana.

Una formidable gentada, encesa de fervor, es concentrà a la plaça de Sant Jaume, notant que la història circulava per les seues venes. Entre aclamacions, hissada al punt més alt l'oriflame, Francesc Macià, des del balcó de la Generalitat, proclamà la República Catalana "com Estat integrant de la Federació Ibèrica" amb el desig d'assolir la dignitat "de la llibertat que ens hem donat i de la justícia que, amb l'ajut de tots, anem a establir", amb el fonament dels "immortals drets dels homes i dels pobles" i amb l'ofertament a totes les nacions del món de "tot el nostre esforç i tota l'emoció del nostre poble renaixent per afermar la pau internacional".

Aquell any de 1931 la primavera s'avançà al 14 d'abril. D'aljubs remotíssims pujaren noves il·lusions sense estrenar ("amb el cor obert a totes les esperances"). Se soterrava la tirania i esclatava la democràcia. Per unes quantes hores es van sentir lliures.